

Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

Praktijkcollege Tilburg (12PR00)

2023-2024

Brittendreef 9
5012 AE Tilburg

Inhoudsopgave

- 1 Inleiding
- 2 Onze school & passend onderwijs
 - 2.1 Algemene gegevens
 - 2.2 Visie
 - 2.3 Onderwijs en ondersteuning
 - 2.4 Ondersteuning aan onze leerlingen
 - 2.5 Inspectie
- 3 Ondersteuningsmogelijkheden van onze school
 - 3.1 Specialisten
 - 3.2 Voorzieningen
 - 3.3 Onderwijsaanbod
 - 3.4 Methoden
 - 3.5 Fysieke ruimten
 - 3.6 Protocollen
 - 3.7 Leerkrachtvaardigheden
 - 3.8 Eigen indicatoren
- 4 Organisatie van de ondersteuning
 - 4.1 Ondersteuningsroute binnen de school
 - 4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners
- 5 Planvorming en cyclisch werken
 - 5.1 Schoolondersteuningsprofiel (SOP)
 - 5.2 Ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP)
- 6 Bijlage

1. Inleiding

Passend onderwijs

Alle kinderen verdienen een passende plek in het onderwijs. Zij hebben recht op onderwijs dat hen uitdaagt en rekening houdt met hun behoeften. Kinderen gaan, als het kan, naar het regulier onderwijs. Soms is er speciaal onderwijs nodig voor leerlingen die dáár het best op hun plek zijn. Zo worden ze zo goed mogelijk voorbereid op een vervolgopleiding en op een plek in de samenleving.

Voor leerlingen die dat nodig hebben, werkt de school samen met organisaties die in en rond de thuissituatie jeugdhulp bieden.

Inhoud van dit document

Deze rapportage beschrijft de visie op ondersteuning van de school, de ondersteuningsmogelijkheden die de school biedt om passend onderwijs te verzorgen en de ontwikkeldoelen die de school zichzelf stelt. Daarmee heeft dit document ook een functie voor het samenwerkingsverband, en voor ouders.

Rol samenwerkingsverband en school

Om ervoor te zorgen dat alle kinderen een passende plek krijgen, hebben scholen regionale samenwerkingsverbanden gevormd. In deze samenwerkingsverbanden werken het regulier en het speciaal onderwijs samen. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over onder andere de begeleiding en ondersteuning die alle scholen in de regio kunnen bieden en over welke leerlingen een plek kunnen krijgen in het speciaal onderwijs. Ook maakt het samenwerkingsverband afspraken met de gemeenten in de regio over de inzet en afstemming met jeugdhulpverlening.

Ouders melden hun kind aan bij de school van hun keuze en de school kijkt welke ondersteuning het kind nodig heeft en wat de mogelijkheden van de school zijn. Deze rapportage kan ouders een handvat bieden in de keuze van een school doordat het een beeld geeft van de ondersteuning die de school aan hun kind zou kunnen bieden. Of de school voor hun kind de juiste plek is zal altijd uit een individueel gesprek over de behoeften van het kind blijken. Dit hangt namelijk niet alleen af van de aanwezige ondersteuning, maar ook van de specifieke capaciteiten en de ondersteuningsbehoeften van het kind.

Totstandkoming van dit document

Dit document is tot stand gekomen op basis van een online vragenlijst. De school heeft geformuleerd welke ondersteuning mogelijk is, vanuit welke visie en met welke doelen.

2. Onze school & passend onderwijs

2.1 Algemene gegevens

Gegeven	Antwoord
Invuldatum	oktober 2023
Naam van onze school	Praktijkcollege Tilburg
Onderwijstype	Voortgezet onderwijs (VO)
Naam van ons schoolbestuur	Stichting Biezonderwijs
Naam samenwerkingsverband	SWV Portfolio
Onderwijsniveaus onderbouw	Praktijkonderwijs (PRO)
Onderwijsniveaus bovenbouw	Praktijkonderwijs (PRO)
Anders, namelijk	MBO niveau 1
Leerjaren	Onderbouw Bovenbouw

2.2 Visie

Ons onderwijsconcept

Traditioneel/regulier onderwijs

Toelichting op onderwijsconcept

Op Praktijkcollege Tilburg staat de leerling met zijn persoonlijke en maatschappelijke ontwikkeling centraal. Op basis van de leervraag en de mogelijkheden van de leerling stimuleert en begeleidt de mentor de leerling tijdens zijn "onderwijsloopbaan" op onze school.

Belangrijke uitgangspunten voor onze school zijn:

- een zo breed mogelijke ontwikkeling van jongeren
- actief en begeleid zelfstandig leren
- recht doen aan verschillen

Het team zorgt voor een krachtige en uitdagende leeromgeving die is afgestemd op de praktijkschoolleerling. Het aanleren van algemene competenties (gericht op het zelfstandig functioneren in de maatschappij) en

specifieke competenties (gericht op deelname aan het arbeidsproces) staan centraal.

Praktijkcollege Tilburg biedt aan leerlingen van 12 t/m 18 jaar een brede (orthodidactische en orthopedagogische) begeleiding. Deze begeleiding is gebaseerd op "leren door doen" zodat leerlingen in kunnen stromen in het arbeidsproces en zo zelfstandig mogelijk kunnen deelnemen aan de maatschappij in al haar facetten (werken, wonen, vrije tijd en burgerschap).

Onze visie op passend onderwijs

In een veilige omgeving organiseren wij op onze school stimulerend en uitdagend onderwijs. Dat doen wij in kleine klassen met persoonlijke begeleiding. We zetten een krachtige leeromgeving neer waarbij we het maximale uit onze leerlingen halen zowel binnen als buiten de school. Het aanleren van arbeidscompetenties is richtinggevend voor ons handelen.

Onze leerlingen zijn afhankelijk van een overzichtelijke, voorspelbare en veilige leeromgeving met een mild pedagogisch klimaat waarin voldoende ruimte is voor ervaringsgericht leren. Deze basisbehoeften zijn het uitgangspunt voor het volgen van onderwijs. Er wordt gehandeld vanuit de mogelijkheden van de leerling.

2.3 Onderwijs en ondersteuning

Kenmerkend voor onze leerlingen

Onze leerlingen zijn gebaat bij een programma op maat, waarbij ingezet wordt op de mogelijkheden en competenties van de leerling. Ondersteuning en coaching zijn hierbij belangrijke hulpmiddelen. Ze werken op school zoveel mogelijk aan praktische en levensechte opdrachten die een zekere routine kennen. Hierbij zijn oefening en herhaling belangrijk. Leerlingen groeien binnen de school van middelbare scholier, naar stagiaire, naar werknemer.

Kenmerkend voor al onze leerlingen is, dat ze voldoen aan de wettelijke criteria van het praktijkonderwijs:

- een IQ tussen minimaal (55) 60 en maximaal 75 (80)
- leerachterstanden op tenminste 2 van de 4 didactische domeinen. Hierin moet tenminste inzichtelijk rekenen en/of begrijpend lezen vallen.

Onze leerlingen komen uit Tilburg en de omliggende dorpen. Leerlingen die bij ons worden aangemeld komen voor het grootste deel uit het regulier basisonderwijs. Daarnaast zijn ze afkomstig uit het speciaal basisonderwijs en vanuit de taalscholen.

Sterke punten in onze ondersteuning

Bij start op onze school is er een uitgebreide intakeprocedure, waarbij we nauw contact hebben met de aanleverende school. Vanuit een dossieranalyse, het intakegesprek en de warme overdracht vanuit de basisschool, wordt er een start OPP voor alle leerlingen gemaakt. Twee keer per jaar wordt het OPP met leerling en ouders besproken.

De basisondersteuning wordt vormgegeven door een uitgebreid mentoraat in samenwerking met de vakdocenten. Elke leerling heeft een eigen mentor. De mentor heeft dagelijks meerdere contactmomenten, dit maakt dat er een stevige vertrouwensband wordt opgebouwd. De mentor is het eerste aanspreekpunt van zowel leerling als ouders/verzorgers. De mentor kan op zijn beurt gebruik maken van collega's uit parallelgroepen en vakdocenten. De mentor is de spil in het ontwikkelproces van de leerling. De mentor is er voor de basisondersteuning van de leerling, soms heeft een leerling meer ondersteuning nodig. Hiervoor is het op PCT een ondersteuningsteam (OT). Het OT onderzoekt in overleg met ouder, leerling en mentor, hoe we de leerling het beste kunnen begeleiden.

Binnen het docententeam is er veel kennis en kunde op het gebied van onze specifieke doelgroep en de basisondersteuning die onze leerlingen nodig hebben. De leerstof wordt in kleine stappen, met veel herhaling, visuele ondersteuning, auditieve ondersteuning, op het niveau van de leerling aangeboden.

Grenzen aan onze ondersteuning

PCT is een reguliere VO-school voor praktijkonderwijs. Centraal bij aanname staat de ontwikkeling en het ontwikkelingspotentieel van de leerling. Wanneer onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van de leerling dermate groot is, dat er structureel intensieve en (persoonsafhankelijke) individuele

ondersteuning nodig is, kan het betekenen dat een andere vorm van voortgezet (speciaal) onderwijs meer passend is.

Onze ambities en ontwikkeldoelen voor de ondersteuning

Komende periode wordt er op Praktijkcollege Tilburg gewerkt aan de volgende ambities en doelen om de ondersteuningsmogelijkheden te verbeteren of aan te vullen:

- Preventief handelen: binnen de klassen gaat de nadruk liggen op preventief handelen. Doormiddel van een route naar gewenst gedrag maken we het gedrag van leerlingen inzichtelijk voor zichzelf. Zodat ze mogelijkheden krijgen zichzelf bij te sturen en te laten sturen. Daarnaast bieden we trainingen die een positief klassenklimaat bevorderen.
- Presentis (leerlingvolgsysteem): het OPP is de leidraad in de ontwikkeling van de leerling. Deze groeit met de leerling mee. PCT blijft in ontwikkeling om leerlingen meer eigenaarschap te geven in hun eigen ontwikkeling, dit doen we doormiddel van het OPP en het toekomstige digitale portfolio. Ook is er een systeem ontwikkeld waardoor mentorgesprekken volgens vast cyclus gedaan worden, welke worden geregistreerd in Presentis. Leerlingen en ouders hebben toegang tot Presentis en kunnen zelf bespreekpunten toevoegen.
- Jeugdzorg en onderwijs: we nemen deel aan een pilot van de gemeente om de betrokken zorg en onderwijs beter op elkaar af te stemmen. Waardoor leerlingen sneller lichte zorg kunnen krijgen, gekoppeld aan school. In plaats van wachtlijsten, waardoor uiteindelijk zwaardere zorg nodig is.

2.4 Ondersteuning aan onze leerlingen

Deze paragraaf beschrijft welke ondersteuning wij bieden aan al onze leerlingen, en welke ondersteuning wij bieden aan leerlingen die meer ondersteuning of meer uitdaging nodig hebben.

Ondersteuning in de lessen

Aan leerlingen die meer ondersteuning of meer uitdaging nodig hebben:

Kijkend naar het OPP, zijn er leerlingen die op didactisch gebied meer uitdaging nodig hebben. Deze leerlingen kunnen hiervoor, na afstemming met ouders, extra (en/of uitdagender) werk ontvangen.

Kijkend naar het OPP, zijn er ook leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben, voor deze leerlingen wordt de interne ondersteuningsroute gevolgd. Er wordt op maat gekeken welk ondersteuning op begeleiding passend is bij de leerling.

R-newt, Amrant, Self en De Kracht bieden tijdens de lessen trainingen aan op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling en maatschappelijke verwachtingen.

Ondersteuning buiten de lessen

Aan leerlingen die meer ondersteuning of meer uitdaging nodig hebben:

Taalstimulans is extra Nederlandse taalonderwijs voor leerlingen afkomstig vanuit de taalscholen, ISK en het Schakelcollege. Onderwijs in de Nederlandse taal heeft tot doel de taalvaardigheid en woordenschat van leerlingen te vergroten. Het betreft hier de vaardigheden gesprekken voeren, lezen, schrijven en luisteren.

Wij bieden onderwijs op maat uitgaande van individuele startpunt (gegevens bij binnenkomst en/TOA) en mogelijkheden.

We hebben een nauwe samenwerking met de VMBO-scholen binnen Portvolio. Wanneer een leerling de mogelijkheden heeft om te kunnen doorstromen naar VMBO basis gaan wij een overgangstraject aan met de desbetreffende VMBO-school. Het OPP van de leerling is hierin leidend.

Wij hebben een Entreetraject voor leerlingen die kunnen uitstromen op MBO niveau 1. Zij kunnen naast het diploma praktijkonderwijs ook het diploma MBO 1 halen binnen het vijfde leerjaar van PCT. Met dit diploma stromen leerlingen uit naar MBO2.

Ondersteuning samen met partners

Aan leerlingen die meer ondersteuning of meer uitdaging nodig hebben:

Wonen, werken, vrijetijd en burgerschap zijn de vier pijlers van het praktijkonderwijs. Hierdoor is extra ondersteuning niet alleen gericht op didactische ondersteuning en uitdaging, maar juist ook op de sociaal emotionele ontwikkeling van de leerling binnen alle vier de pijlers. Deze ondersteuning bestaat uit preventieve spreekuren met leerplicht en M@zl (GGD). En werken we samen met jongerenwerk en verschillende zorgpartners uit de regio. Voor groepstrainingen en begeleiding.

Naast deze ondersteuning hebben we ambulante begeleiding vanuit OCL, De Kracht en Auris Florant.

2.5 Inspectiebeoordeling

De Inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs, de kwaliteitszorg en het financieel beheer primair op het niveau van de standaard. Deze kwaliteitsbeoordeling leidt tot een oordeel over de school als geheel. De beoordeling "voldoende" betekent dat de school voldoet aan de deugdelijkheidseisen en daarmee basiskwaliteit aan de leerlingen biedt. Als de school daarnaast ook eigen aspecten van kwaliteit op overtuigende wijze laat zien, dan kan de school de beoordeling "goed" ontvangen. Eigen aspecten van kwaliteit hebben betrekking op de ambities en doelen die een school zelf stelt en die verder reiken dan basiskwaliteit.

Op 11-5-2021 vond het laatste kwaliteitsonderzoek van de inspectie plaats.

Het inspectierapport van onze school is te vinden via deze link:

<https://www.onderwijsinspectie.nl/zoek-scholen>

Punten van verbetering

De school kan de evaluaties van de OPP's op individueel niveau beter benutten door daar een schoolbrede analyse van te maken. Dat levert inzicht in een (mogelijk) veranderende ondersteuningsbehoefte van de leerlingpopulatie en eventueel benodigde veranderingen in de zorg, begeleiding en het onderwijsaanbod.

Binnen het nieuwe leerlingvolgsysteem hebben we voldoende mogelijkheden om schoolbrede analyses uit te voeren om op basis daarvan onze extra- en basisondersteuning aan te passen.

Sterke punten

Praktijkcollege Tilburg is een school die recht doet aan de ontwikkelbehoefte van leerlingen.

Leerlingen ervaren de begeleiding die ze krijgen als positief.

Prima uitstroomresultaten:

- Meer dan 58% heeft een bestendige arbeidsplek en 21% uitstroom vervolgonderwijs, 1 jaar na uitstroom
- Meer dan 42 % heeft een bestendige arbeidsplek en 37% uitstroom vervolgonderwijs, 2 jaar na uitstroom
- Binnen de school is er mogelijkheid voor leerlingen om naast het diploma praktijkonderwijs ook diploma Entree (niveau 1) te behalen in leerjaar 5. Vorig jaar hebben 19 leerlingen, die meededen aan dit traject, het diploma behaald van de 21 leerlingen.

3. Ondersteuningsmogelijkheden van onze school

Onze school heeft diverse ondersteuningsmogelijkheden beschikbaar voor onze leerlingen. In paragraaf 3.1 tot en met 3.3 zijn overzichten weergegeven van de aanwezige ondersteuning.

Legenda

Op de school aanwezig

Centraal beschikbaar voor de school via het bestuur

Centraal beschikbaar voor de school via samenwerkingsverband of derden

3.1 Specialisten

Binnen ons schoolteam zijn voor verschillende functies (taak)uren toegewezen om ondersteuning aan onze leerlingen te bieden en tegemoet te komen aan hun specifieke onderwijsbehoeften. Deze zijn hieronder weergegeven.

De onderstaande lijst toont de specialisten die ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben.

Specialisten	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Autisme-specialist			
Beeldcoach en/of video-interactie-begeleider			
Begeleider passend onderwijs / ambulante begeleider			
Dyscalculiespecialist			
Dyslexiespecialist			
Faalangstreductietrainer			
Fysiek specialist (zoals motorisch remedial teacher)			
Gedrag / sociale vaardigheden specialist			
Minder- en laagbegaafdheid specialist			
NT2-specialist			
Orthopedagoog			
Psycholoog			
Schoolcontactpersoon van het samenwerkingsverband			
Anders, namelijk	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden

MEN docenten			
Stagecoördinator			
Leerlingcoördinator			
Jeugdhulp			

Toelichting specialisten
afbeelding

3.2 Voorzieningen

De onderstaande lijst toont de voorzieningen die beschikbaar zijn voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Deze voorzieningen zijn veelal gericht op groepen leerlingen met een vergelijkbare ondersteuningsbehoefte.

Voorziening	Op de school	Via het bestuur	Via het SWW of derden
NT2-klas			
Time-out voorziening intern (met begeleiding)			
Trajectgroepvoorziening			
Tussenvoorziening (OPDC)			

Anders, namelijk	Op de school	Via het bestuur	Via het SWW of derden
Entreeklas			
Tussenvoorziening OPDC Track013 (incl. TopTrack & BackOnTrack)			

Toelichting voorzieningen

Taalstimulans (NT2):

Voor leerlingen met achterstand in de Nederlandse taal, bijvoorbeeld vanuit Taalscholen, bieden we extra taalondersteuning. Dit doen we middels specifiek aanbod voor 6 uur per week. Dit heeft als doel de taalvaardigheid van leerlingen te vergroten. Het betreft hier de vaardigheden gesprekken voeren, lezen, schrijven en luisteren. Wij bieden onderwijs op maat uitgaande van individuele startpunt en mogelijkheden.

Entreeklas:

In samenwerking met het Entreecollege is er binnen Praktijkcollege Tilburg een speciale klas die door middel van het gezamenlijk optrekken van beide scholen, mogelijk maakt dat leerlingen van Praktijkcollege Tilburg binnen de eigen school een MBO niveau 1 diploma kunnen halen. Naast dat binnen het OPP de uitstroom op vervolgonderwijs staat, zijn er aanvullende eisen om aan deze Entreeklas te mogen deelnemen.

3.3 Onderwijsaanbod

De onderstaande lijst toont het onderwijsaanbod dat beschikbaar is voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het onderwijsaanbod betreft hier een methodiek en/of aanpak die is geïntegreerd in het onderwijsprogramma en de leerlijnen van de school, of geïntegreerd kan worden na constatering van een ondersteuningsbehoefte van een leerling.

Onderwijsaanbod	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Aanbod dyscalculie			
Aanbod dyslexie			
Aanbod executieve functies			
Aanbod laagbegaafdheid			
Aanbod motorische/fysieke ontwikkeling			
Aanbod NT2			
Aanbod sociaal emotionele ontwikkeling			
Aanbod spraak/taal			
Preventieve signalering van leer-, opgroei-, opvoedproblemen			

Anders, namelijk	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Arbeidstrainingcentrum			
Interne stage			
Externe stage			
CHC			

Toelichting onderwijsaanbod

- Expertise laagbegaafdheid; binnen het team zijn er diverse docenten met een MEN opleiding om de basisondersteuning voor onze leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften te versteken
- Executieve functies: op dit moment zijn we onderzoek aan het doen naar hoe we, zo praktisch mogelijk, de executieve functies van onze leerlingen kunnen vergroten
- Arbeidstrainingcentrum: dit is een centrum op een externe locatie waar leren en werken centraal staat.
Doormiddel van simulatie van de werkplek worden arbeidsvaardigvaardigheden getraind.
- Stage: er wordt zowel intern als extern stage aangeboden. Leerlingen oefenen intern met stage lopen, zodat ze in de veilige schoolsetting met begeleiding van eigen docenten kunnen

leren hoe het is om stage te gaan lopen. Hierbij wordt er wekelijks met de leerlingen geëvalueerd en zit er een opbouw in taken. Na de interne stage gaat de leerling extern stage lopen. In het derde leerjaar begint dat met een begeleide groepsstage. Vanaf leerjaar vier gaat de leerling zelfstandig stage lopen. Deze stage is afgestemd op de mate van ondersteuningsbehoefte van de leerling.

- CHC (cultuur, hobby en creatief): "Wonen en vrije tijd" zijn twee pijlers van het praktijkonderwijs. Wij begeleiden onze leerlingen om na het praktijkonderwijs zo veel mogelijk zelfstandig te kunnen leven en op een nuttige manier hun vrije tijd in te vullen. Binnen onze school zijn hiervoor zelf ontwikkelde methodieken waarbij we uitgaan van de talenten van onze leerlingen.
- Sociaal emotioneel: sociale vaardigheden zijn voor onze leerlingen vaardigheden die iedere les van de dag terugkomen. Dit is verweven in ons onderwijsprogramma.
- AB-ers: er zijn op school AB-ers vanuit Auris Florant, OCL en De Kracht aanwezig om de extra ondersteuning te bieden op het gebied van spraak/taal, motorische belemmeringen, preventief handelen en negatief gedrag omzetten naar positief gedrag.

3.4 Methoden

De onderstaande lijst toont de methoden die naast het onderwijsprogramma ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het betreft een training en/of aanpak die onze school de mogelijkheid geeft om specifieke leerlingen extra te ondersteunen in hun ontwikkelingsbehoefte.

Methode	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Aanpak emotionele ontwikkeling			
Aanpak gedrag(sproblemen)			
Aanpak motorische/fysieke ontwikkeling			
Aanpak sociale veiligheid			
Agressieregulatietraining			
Compenserende dyslexiesoftware			
Examentraining			
Faalangstreductietraining			
Rouwverwerking			
Time-out aanpak			
Training sociale vaardigheden			
Training studievaardigheden			

Anders, namelijk	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
sollicitatietraining			
groepsdynamica			
weerbaarheidstraining			

Toelichting methoden

Op school wordt naast bestaande methodes, veel gebruik gemaakt van zelfontwikkelde methodieken. Deze methodieken zijn specifiek afgestemd op onze doelgroep, vaak in samenwerking met externe organisaties.

3.5 Fysieke ruimten

Verder zijn onderstaande fysieke ruimten binnen onze school aanwezig om aan specifieke ondersteuningsbehoefte tegemoet te komen. Het gaat ook om de aanpassingen in onze school die fysieke toegankelijkheid en daarmee deelname aan het onderwijs voor leerlingen met een fysieke beperking mogelijk maken.

Fysieke ruimten
Praktijklokalen/-voorzieningen tuin(kas)
Ruimte voor een time-out
Ruimte met individuele werkplekken
Praktijklokalen/-voorzieningen keuken
Ruimte met specifiek functies voor bewegings- en leerbehoeften of SOVA
Praktijklokalen/-voorzieningen techniek
Ruimte voor één op één begeleiding
Prikkelarme werkplek of stillteruimte

Anders, namelijk ...
Praktijklokaal economie handel
ATC
Restaurant
Praktijklokaal zorg schoonmaak welzijn

Toelichting fysieke ruimten

Er zijn praktijklokalen/voorzieningen voor:

- MB (metaalbewerking)
- BWI (bouw, wonen, interieur)
- CT (consumptieve techniek)
- EH (economie, handel)
- ZSW (zorg, schoonmaak, welzijn)
- BG (bloem, groen)

Daarnaast is er een gymzaal, arbeidstrainingscentrum en restaurant. En maken we gebruik van de MBO locatie van het ROC voor onze bovenbouw.

3.6 Protocollen

De onderstaande lijst toont de protocollen die we binnen onze school gebruiken. Het betreft handelingsrichtlijnen waarmee onze school voorbereid is om snel te kunnen handelen in voorkomende gevallen.

Protocol	Status
Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	Actief toegepast
Protocol anti-pestten	Actief toegepast
Protocol dyslexie	Actief toegepast
Protocol gedrag / sociale veiligheid	Actief toegepast
Protocol medisch handelen	Actief toegepast
Protocol rouw en overlijden	Actief toegepast
Protocol schorsen en verwijderen	Actief toegepast
Protocol voorkomen schoolverzuim en thuiszitters	Actief toegepast

Anders, namelijk ..	Status
Veiligheidsprotocol Handle With Care	Actief toegepast

Veiligheid	Antwoord
Leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig	Ja
Personeel zorgt voor respectvolle omgang	Ja
School heeft inzicht in veiligheidsbeleving	Ja
School heeft veiligheidsbeleid	Ja

Toelichting protocollen

Praktijkcollege Tilburg neemt deel aan het convenant Veilige School vanuit de gemeente Tilburg. We zijn aangesloten bij stichting Biezonderwijs.

3.7 Leerkrachtvaardigheden

De onderstaande lijst toont de leerkrachtvaardigheden op onze school. Het betreft een zelfoordeel van de school op de indicatoren voor handelingsgericht werken (HGW). Handelingsgericht werken is een methodische aanpak voor het bepalen en organiseren van de ondersteuning die een leerling nodig heeft. De mate waarin een school handelingsgericht werken realiseert, bepaalt mede in hoeverre de school passend onderwijs aan een leerling kan bieden.

De percentages in de eerste tabel zijn een optelling van de scores op de individuele indicatoren. In de tweede tabel zijn de scores per indicator weergegeven.

Legenda vaardigheden

#	Aantal indicatoren
N	Nog niet ontwikkeld
I	In ontwikkeling
O	Ontwikkeld
V	Ver ontwikkeld

Leerkrachtvaardigheden	#	N	I	O	V
Handelingsgericht werken	14	0 %	0 %	64 %	36 %

Indicator HGW	Score
Onze leraren geven vorm aan het onderwijs op basis van SMART-doelen op korte en langere termijn (in plaats van een vastgestelde methodiek).	Ontwikkeld
Onze leraren creëren eigenaarschap van het leerproces bij hun leerlingen.	Ver ontwikkeld
Onze leraren gaan in hun houding en gedrag nadrukkelijk uit van wat wel kan (ondanks belemmeringen).	Ontwikkeld
Onze leraren zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben.	Ver ontwikkeld
Onze leraren verkennen en benoemen concreet de onderwijsbehoeften van leerlingen (o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen).	Ver ontwikkeld
Onze leraren maken (eigen) keuzes in aanbod en aanpak om passend te arrangeren op onderwijsbehoeften.	Ontwikkeld
Onze leraren doen actief aan collectieve reflectie op de keuzes en het eigen handelen en dat van collega's.	Ontwikkeld
Onze leraren werken planmatig en cyclisch aan de leer- en ontwikkeldoelen voor de groep, subgroepjes en mogelijk individuele leerlingen.	Ontwikkeld
Onze onderwijs- en begeleidingsstructuur is voor iedereen duidelijk. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer.	Ontwikkeld

Onze leraren reflecteren op de samenhang tussen leerling, leraar, groep en stof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen.	Ver ontwikkeld
Onze leraren evalueren systematisch en periodiek hun leer- en ontwikkeldoelen en stellen deze indien nodig bij.	Ontwikkeld
Onze leraren kunnen reflecties inzichtelijk maken met een door de school gekozen instrumentarium.	Ontwikkeld
Onze leraren reflecteren op het eigen handelen en het effect daarvan op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's.	Ontwikkeld
Onze leraren werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partner bij de analyse en het bedenken en uitvoeren van de aanpak.	Ver ontwikkeld

Toelichting HGW

Binnen de school proberen we zoveel mogelijk preventief te handelen waardoor leerlingen binnen de reguliere klas de ondersteuning geboden krijgen die ze nodig hebben. We werken hierbij met een gesprekkencyclus voor mentorgesprekken en oudergesprekken. Dit is zichtbaar voor ouders en leerlingen in ons leerlingvolgsysteem Presentis. Doelen worden direct opgenomen in het OPP van de leerling.

Door middel van ons sterk mentoraat, waarin dagelijkse contacten tussen mentor en leerling zijn, ontstaat er een goed beeld van de leerling en zijn leer- en ondersteuningsbehoefte. De docenten signaleren dagelijks en stemmen hun onderwijs af op de behoeften van de leerlingen. Er is een handelingsgericht deel binnen het OPP van de leerling, waarbij er vanuit de eigen ontwikkeling van de leerling doelen worden gesteld.

3.8 Eigen indicatoren

Er zijn in het samenwerkingsverband afspraken gemaakt over 'niveau-3-ondersteuning' in het regulier vo, bekostigd vanuit arrangementen van Portvolio. De drie niveaus van ondersteuning binnen het reguliere onderwijs heeft Portvolio als volgt onderscheiden:

- Niveau 1_ Leerlingen die voldoende hebben aan de ondersteuning die de school in de reguliere lessen aanbiedt en de begeleiding van de mentor, eventueel met extra cognitieve of sociaal-emotionele ondersteuning die behoort tot de basisondersteuning;
- Niveau 2_ Leerlingen met OPP die op regelmatige basis (wekelijks tot enkele malen per week) extra ondersteuning krijgen van een begeleider binnen de school, gericht op sociaal-emotioneel functioneren en/of ondersteuning bij het plannen en organiseren van schoolwerk (kan zowel individueel als groepsgewijs);
- Niveau 3_ Leerlingen met OPP die structureel een hogere frequentie en intensiteit (meerdere malen per week of dagelijks) aan ondersteuning nodig hebben zowel binnen als buiten de klas.

Onderstaande lijst laat zien welke ondersteuningsmogelijkheden ('niveau-3-ondersteuning') de school biedt aan leerlingen met complexe (ASS-)problematiek, die het reguliere lesprogramma volgen en tevens een hoge frequentie en intensiteit van ondersteuning nodig hebben (dagelijks of meerdere keren per week).

Ondersteuningsmogelijkheden buiten de klas

Groepsgewijze ondersteuning bij sociaal-emotionele ontwikkeling (denk aan SoVa, Rots en Water)

Buitenschoolse activiteiten (evt. ter vervanging van onderwijs) individueel of in groepsverband

Individuele ondersteuning bij planning en organisatie van schoolwerk

Begeleide Check in - en Check out

Scholing en training van docenten en OOP over het omgaan met leerlingen met ASS

Opstellen van een OPP en deze periodiek evalueren met betrokkenen

Individuele ondersteuning bij sociaal-emotionele ontwikkeling

(Begeleide) Time-out

Afstemming met betrokken hulpverlening

Groepsgewijze ondersteuning bij planning en organisatie van schoolwerk

Ondersteuningsmogelijkheden binnen of met de klas

Aangepast curriculum/ vakkenpakket (indien sprake van beperkte belastbaarheid)

Onderwijsondersteuner aanwezig bij vaklessen (welke extra ondersteuning tijdens de les kan bieden indien nodig)

Aangepast lesrooster (indien sprake van beperkte belastbaarheid)

Structureel gebruik van visuele ondersteuning (bij instructie) zoals pictogrammen, schema's, etc

Prikkelarme- of rustplek binnen de klas

Coachen en trainen van docenten in de klas door een professional

Structurele inzet verlengde- en directe instructie (door vakdocent en onderwijsondersteuner)

Docenten gebruiken actief en consequent aangereikte handelingsadviezen

Buddy/ maatje

Gebruiken van een koptelefoon (met of zonder muziek)

Gezamenlijke dag-opstart en dag-afsluiting

Modeling; de docent of een andere leerling doet eerst voor wat er verwacht wordt (toepassen van een vaardigheid)

Structureel gebruik van een vaste dag- en lesstructuur waardoor tijd, taak, en gedragsverwachtingen duidelijk zijn

Ondersteuning bij sociale contactname en samenwerken

4. Organisatie van de ondersteuning

Om de gewenste ondersteuning te bieden aan onze leerlingen kennen we een ondersteuningsroute binnen onze school en werken we samen met externe organisaties.

4.1 Ondersteuningsroute binnen de school

Inrichting ondersteuningsroute

Onze ondersteuningsroute bestaat uit 5 interventieniveaus, die elkaar opvolgen indien nodig. Binnen het leerlingvolgsysteem is ook voor ouders en leerling te volgen op welk begeleidingsniveau de leerling zit.

- Niveau 1: Mentor/docent; signaleert, observeert en biedt ondersteuning in de klas.
- Niveau 2: Door middel van het aanmeldformulier meldt de docent de leerling aan bij het ondersteuningsteam. Er wordt een contactpersoon vanuit het ondersteuningsteam gekoppeld aan de leerling.
- Niveau 3: In het OT of ZAT overleg worden leerlingen besproken en lijnen uitgezet.
- Niveau 4: Schoolcontactpersoon vanuit het samenwerkingsverband wordt betrokken bij de ondersteuning.
- Niveau 5: (Adjunct)directeur

Samenwerking met ouders bij de ondersteuning

Onze school werkt samen met ouders.

De taak om ouders te betrekken bij de ondersteuning ligt bij de:

- Schoolmaatschappelijk werker
- Directie, team- of afdelingsleider
- Ondersteuningscoördinator
- Leraar / mentor
- Leerlingbegeleider

Toelichting op de samenwerking met ouders

Het is van groot belang dat leerling, ouders en school elkaar op de hoogte blijven houden van ontwikkelingen zodat de schoolloopbaan van de leerling zo zorgvuldig mogelijk begeleid kan worden. Goede communicatie en een goede relatie tussen de partijen is hierbij noodzakelijk. De drie partijen dienen daarvoor nauw contact met elkaar te blijven houden. We hanteren hierbij de driehoek; ouders, leerling, school.

Bij de stappen die in de ondersteuningsroute gezet worden, zijn ouders een belangrijke partner van school. Zij kennen hun kind als geen ander, hebben zicht op de leefomgeving van hun zoon/dochter en kunnen de school waardevolle informatie verschaffen voor het bieden van passende onderwijszorg. Een goede communicatie, afstemming en samenwerking met de ouders is dan ook essentieel.

Ondersteuningsteam

Onze school werkt met een ondersteuningsteam. Een ondersteuningsteam (bijv. SOT, WOT of ZOT) is een deskundig team dat bij elkaar komt om leerlingen te bespreken die extra ondersteuning nodig hebben.

Ons ondersteuningsteam bestaat in ieder geval uit de:

- Deskundige van het samenwerkingsverband
- Leerlingbegeleider
- Ondersteuningscoördinator
- Leerplichtambtenaar
- Schoolarts/schoolverpleegkundige
- Schoolmaatschappelijk werker
- Jeugdhulpprofessional
- anders, namelijk: jongerenwerk
- anders, namelijk: team Ondernijning gemeente Tilburg
- anders, namelijk: Ambulant begeleiders

Ons ondersteuningsteam komt minimaal 10 keer per jaar bij elkaar.

Aanmeldproces

Wanneer een leerling wordt aangemeld bij onze school wordt altijd onderzocht wat zijn/haar extra onderwijs- en/of ondersteuningsbehoeften zijn voordat de leerling ingeschreven wordt op school. Wanneer de school niet kan voldoen aan de onderwijs- en/of ondersteuningsbehoefte van een leerling wordt er gezocht naar een passende plek.

Bij leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften vindt warme overdracht plaats met de volgende school.

Bij leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften vindt warme overdracht plaats met de vorige school.

De verantwoordelijkheid voor het aanmeldproces ligt bij:

- Ondersteuningscoördinator

Toelichting op het aanmeldproces

Praktijkcollege Tilburg heeft een uitgebreid aanmeldproces.

De volgende stappen worden bij alle nieuwe leerlingen doorlopen:

- aanmelden door ouders, met adviesbrief
- dossier opvragen en warme overdracht toeleverende school
- dossieranalyse en bespreking in het ondersteuningsteam
- intakegesprek met leerling, ouders en indien van toepassing de hulpverlening
- bespreking in het ondersteuningsteam en maken van start OPP
- aanvraag toelaatbaarheidsverklaring bij het samenwerkingsverband
- inschrijving

PCT investeert in de samenwerking met (speciaal) basisonderwijs, VMBO en VSO om tot een passend schooladvies te komen en een soepele overstap van PO naar VO.

4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners

Onderwijssector

Onderstaande lijst laat zien met welke onderwijssectoren onze school samenwerkt.

Onderwijssector
Regulier basisonderwijs (bao)
Regulier voortgezet onderwijs (vo)
Speciaal onderwijs (so)
Middelbaar beroepsonderwijs (mbo)
Voortgezet speciaal onderwijs (vso)
Speciaal basisonderwijs (sbo)

Keten- / Kernpartner

Onderstaande lijst laat zien met welke partners onze school samenwerkt. Deze partnerorganisaties bieden gespecialiseerde ondersteuning of hulp in en rond de thuissituatie, voor opvoeding, gezondheid of veiligheid. Deze samenwerkingsrelaties bepalen mede in hoeverre de school in staat is om ondersteuning af te stemmen met overige hulp.

Keten-/kernpartner
Anders, namelijk
Jongerenwerk
Jeugdgezondheidszorg (JGZ)
Schoolmaatschappelijk werk / gezinswerker
Jeugdhulpverlening
Begeleider passend onderwijs van het SWV
Lokale overheid/gemeente
Leerplichtambtenaar
Club- en buurthuis

Toelichting samenwerking

School werkt samen met de zorg-, kern- en ketenpartners waarbij we ieders expertise in belang van de leerling inzetten.

5. Planvorming en cyclisch werken

In dit hoofdstuk is beschreven hoe we binnen onze school de ondersteuning borgen door cyclisch werken in een PDCA-cyclus.

5.1 Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

In dit schoolondersteuningsprofiel (SOP) legt onze school vast welke ondersteuning de school kan bieden aan leerlingen die dat nodig hebben. Ook staat hierin welke ambities de school heeft voor de toekomst.

Het SOP van onze school wordt jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd.

De Ondersteuningscoördinator is verantwoordelijk voor de actualisatie.

Hoe houdt onze school bij of doelen uit het SOP worden gerealiseerd?

Jaarlijks wordt er door MT een jaarplan gemaakt. De doelen vanuit het schoolplan en het ondersteuningplan zijn in het SOP meegenomen. De stand van zaken met betrekking tot het jaarplan jaarlijks geëvalueerd.

5.2 Ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP)

Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, stelt onze school een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op. Hierin staan de onderwijsdoelen en ondersteuning beschreven.

De Mentor is verantwoordelijk voor de actualisatie.

Hoe houdt onze school bij of doelen uit de OPP's worden gerealiseerd?

Voor alle leerlingen van Praktijkcollege Tilburg geldt dat er binnen 6 weken na plaatsing een OPP vastgesteld en ondertekend moet zijn. Het OPP heeft als doel om een verbinding te maken tussen instroom en uitstroom. Een OPP is onderdeel van een cyclisch proces van planmatig handelen en is een middel waarin een passende aanpak beschreven en onderbouwd wordt: motiveren en documenteren. De redenering in een OPP is 'van achter naar voren', dat wil zeggen: de focus ligt op het perspectief van de leerling en van daaruit terug redeneren naar wat er nu nodig is om, via korte en lange termijndoelen, het einddoel (uitstroombestemming) te behalen. De centrale vraag is dus steeds: Wat heeft de leerling nodig?

Het ondersteuningsteam is verantwoordelijk voor het OPP. De mentor en leerling zijn eigenaar van het OPP.

Een OPP bestaat uit drie delen:

1. Algemeen deel
2. Handelingsdeel
3. Evaluatie

Tijdens oudergesprekken en mentorgesprekken wordt het OPP inhoudelijk bijgesteld. Hierdoor ontwikkeld het plan zich mee met de leerling en is het altijd actueel. Ouders hebben instemming op het handelingsdeel van het OPP.

6. Bijlage

Overzicht specialisten

In dit hoofdstuk vind je een overzicht van alle specialisten met de bijbehorende definitie die gehanteerd wordt in de vragenlijst van Perspectief op School.

Specialist	Definitie
Beeldcoach en/of video-interactie-begeleider	Een deskundige die is bedoeld om leraargedrag te verbeteren door middel van persoonlijke begeleiding of het bespreken van video opnamen.
Begeleider passend onderwijs	De begeleider passend onderwijs richt zich op het leerproces en de ondersteuningsvragen van leerlingen en leraren.
Dyscalculiespecialist	Een dyscalculiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyscalculie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Dyslexiespecialist	Een dyslexiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyslexie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Fysiek specialist (zoals motorisch remedial teacher)	Een deskundige die extra onderwijshulp verleent in het kader van de bewegingsopvoeding. Zij richten zich op de ontwikkeling van het bewegingsgedrag van het kind.
Gedrag / sociale vaardigheden specialist	Een sova-specialist is een deskundige die helpt in de ontwikkeling van vaardigheden die betrekking hebben op de omgang met anderen. Bij sociale vaardigheden horen onder andere: inzicht hebben in de ander, goed kunnen luisteren, aandacht hebben voor andermans gevoelens en conflicten oplossen.
Jonge kind specialist	Een deskundige die zich heeft gespecialiseerd in de ontwikkeling en behoeften van het jonge kind.
Logopedist	Een logopedist in het onderwijs is een paramedicus die preventie, zorg, training en advies biedt met betrekking tot de primaire mondfuncties (zuigen, slikken en kauwen), het gehoor, de stem, de taal en de spraak.
Meer- en hoogbegaafdheid specialist	Een deskundige in het begeleiden van leerlingen met een aanleg om tot uitzonderlijke prestaties te komen.
Minder- en laagbegaafdheid specialist	Een deskundige die zich bezig houdt met leerlingen die minder dan gemiddeld begaafd zijn.
NT2-specialist	Een specialist op het gebied van Nederlandse taalverwerving voor leerlingen met een anderstalige achtergrond.
Ondersteuningsadviseur / gedragswetenschapper	De ondersteuningsadviseur kenmerkt zich als een gedragswetenschapper met brede kennis van de school, die bijdraagt aan de ontwikkeling van leerlingen met gedragsproblemen. Zij coachen hierin vaak leraren, ambulante begeleiders en anderen. Veelal is dit een psycholoog of orthopedagoog.
Orthopedagoog	De orthopedagoog maakt voor mensen met ontwikkelings, leer- en gedragsproblemen een behandel- en begeleidingsplan dat hun situatie kan verbeteren. Zodoende probeert de orthopedagoog ervoor te zorgen dat zij de hulp krijgen die het beste bij hun karakter en problemen aansluit, met als doel hun ontwikkeling te optimaliseren en hun

	participatiekansen te maximaliseren. Orthopedagogiek is dus een specialisatie in het wetenschappelijk onderwijs.
Psycholoog	Een psycholoog is een professioneel deskundige in de psychologie, de wetenschap die zich bezighoudt met het innerlijk leven (kennen, voelen en streven) en het gedrag van de mens.
Reken-/wiskunde-specialist	Een reken- en wiskundespecialist is een deskundige in het signaleren van reken- en wiskunde problemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Taal-/leesspecialist	Een taal- en leesspecialist is een deskundige in het signaleren van taal- en leesproblemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Interne begeleiding	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.
Leerlingbegeleiding	Een deskundige die leerlingen met problemen bijstaat, adviseert of doorverwijst.
Remedial teaching	Een deskundige die hulp verleent aan leerlingen met leerproblemen of gedragsstoornissen (zoals faalangst).
Zorgcoördinatie	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.